

Gehavend Venlo strandt aan de IJssel

Door Joep Nabuurs

Onder meer in dit verslag:

- Wat kun je zomaar naast een zaal schakers hebben zonder dat het afleidt?
- Is het nou wel of niet een probleem voor zwart dat hij gedrongen staat in het Frans?
- Gambieten en kwaliteitsoffers in meervoud. En daar blijft het niet bij.

Voorafgaand aan de wedstrijd was het duidelijk dat het een stevige kluif ging worden. Krimpen aan den IJssel (voor dit verslag: 'Krimpen') is op papier ongeveer gelijkwaardig aan ons. Maarten en Thijmen hadden echter al vroeg aangegeven niet te kunnen. Kwam daar nog bij dat door corona ook Philipp en teamcaptain Henk niet konden verschijnen. Ondanks alle bijval kon zelfs Henk niet voorkomen dat we maar liefst twee borden open moesten laten. Henk en ik namen ons voor dit wel voor de wedstrijd kenbaar te maken aan Krimpen – het zou vervelend zijn als eventuele normkansen bij voorbaat afgebroken werden. Verder zouden we wel zien, met niks te bewijzen.

We speelden in een bowling-/feestcentrum, in een zaal direct naast de bowlingbaan. Ik was even huiverig, zo naast al die muziek en spelende kinderen, maar niets bleek minder terecht. Hier en daar hingen gordijnen en andere geluiddempers. De ventilatie maakte een aangename ruis. Wanneer de deur opening hoorde je wel wat van het bowlen, maar dat was om een hoek heen en nooit afleidend.

Ik kan er nog steeds niet echt bij hoe deze locatie zo goed kan zijn als het was. Wie deze zaal heeft ontworpen heeft verstand van akoestiek!

Dan de wedstrijd. Krimpens teamcaptain Stefan Tabak nam dankbaar mijn waarschuwing aan, en kon nog even eventuele normkoersen beschermen tegen lege borden 4 en 6.

Al snel moest ik (1,wit) de denktank in, want tegenstander IM Rini Kuijf – jawel! – leek niet onder de indruk van mijn openingsplan en week al snel lichtjes af. Een klein testje; na acht zetten was ik al een half uur kwijt. Toen begon hij voor het eerst na te denken, en kon ik een loopje langs de rest maken.

Mart (2,zwart) speelde tegen mijn bedrijfscollega IM Frans Cuijpers. Frans heeft mij twee seizoenen terug nog magistraal van het bord geknald in mijn favoriete verliespartij – zijn koning op e1 kon ik niet eens schaak zetten, maar hij kon wel Ta1-a3-c3-c4-h4-h8+ uitvoeren, prachtig! Aan mijn winstpartij tegen Frans heb ik ook wel goede herinneringen, maar zijn afstraffing heeft een bijzonder plekje in mijn schaakhart.

Mart was gewaarschuwd en pakte de opening handig aan, maar had ook denktijd nodig. Achteraf tot schijnbare verbazing van Frans: "ik heb vier partijen met deze exacte stelling in de database". Was dat slechts een mededeling, of is het op Frans zijn niveau vanzelfsprekend dat spelers dit weten? Ook op de andere borden hadden we stevast een flink stuk minder tijd op de klok.

Rudi (3,w) probeerde een Blumenfeldgambiet van Harold van Dijk onschadelijk te maken, en deed dat bescheiden maar effectief. Bij Thomas (5,w) was tegen oud NL-jeugdkampioen Wiggert Pols nog weinig aan de hand, evenals bij Carsten (7,w) tegen Michiel Besseling.

Peter (8,z) had een gambietpion op b4 gesnoept tegen Stefan Tabak. Daarna was het niet simpel om de juiste plekken voor de zwarte stukken te vinden, en Peter leek ergens op het verkeerde been gezet te zijn:

Frans (9,w) speelde tegen de jeugdige Rhys Arnold. Frans was bezig met een minoriteitsaanval in het damegambiet. Doet-ie vaker, kan-ie goed, voorlopig onder controle.

De enige van Venlo die meer tijd op de klok had na de opening was Geert (10,z) tegen Arie Werksma. Arie zal het als een investering hebben gezien om maximaal te profiteren van kleine manco's. Geerts paard was op g6 niet zo gelukkig na een wit h4-h5. Arie wist uit te bouwen en extra concessies af te dwingen. Geert moest het toezien.

Leuke test voor de lezer: laat dit aan verschillende spelers zien, en kijk hoe ze dit beoordelen. GM Ben Finegold zou over deze stelling zeggen: "The higher your rating, the more you like White."

Terug aan het werk tegen Rini Kuijf meende ik groot voordeel te hebben verkregen. De zwarte stukken stonden erg gedrongen:

Nu nog even middels h5-h6 de loper op h8 parkeren (want stukoffer op e5 werkt niet), dan kort rocheren, en dan eens op de damevleugel gaan uitbreiden – dat was mijn gedachtegang. Maar Rini, die écht camembert heeft gegeten van Franse structuren oordeelde heel anders. "Ach, ik heb vaker gedrongen gestaan. Zwart staat hier al beter, en Wit staat op instorten na een kwaliteitsoffer op f4,

zoek maar op met een engine. Ik heb zoets al vaak op het bord gehad.” Hij kreeg gelijk, en na het kwaliteitsoffer moest ik creatief verdedigen.

Oh, en na 15. h5-h6 werkt 15. ... , Lg7xe5 wel degelijk – niet alleen komt de dame binnen met 16. Pxe5, Pxe5. 17. Lxe5, Dxf2+ 18. Kd1 (hadden we gezien) maar alle andere zwarte stukken komen ook binnen terwijl Wit geen tegenspel heeft (hadden we niet gezien). Wat zijn engines toch monsters.

De 2-0 voorsprong voor Krimpen door lege bord en bouwden ze uit naar 5-0. Geert (10) werd vakkundig uit zijn lijden verlost door Arie. Rini vrat mijn (1) pionnen en koning op zoals hij uit ervaring in gedachten voorspelde. Alleen Peter (8) kreeg wel nog kansen, waarvan hieronder de beste:

Wit heeft net c4-c5 gespeeld. Als zwart die pakt, dan dreigen allerlei nare aftrekjes zoals Pf5 of Pe6 of Pc6. Toch had juist dat gemoeten. 19. Pf5, Tb5 is niet al te kwaad. 19. Pe6, Tb5. 20. Txb5, Lxb5. 21. Pc7, Lxf1 want ook zwart mag torens aanvallen. Zo ook na 19. Pc6, Pxc6 met aanval op b4. Tja pik dat er allemaal maar eens uit. In plaats daarvan sloeg Peter niet. En hoewel de engine vindt dat Zwart nog kansen kreeg, leek mijn menselijke indruk dat Wit het secuur uittikte.

Kon Venlo dan niks terugdoen? Jawel. Carsten (7) maakte remise. Michiel Besseling had een pionnetje meer, maar Carsten wist met een actieve dame ruil uit te lokken waarna de stelling weer richting de 0.00 ging. Slotstelling:

Ondertussen had Mart (2) een klein voordeel gepakt, en Thomas (5) had een eindspel met ongelijke lopers plus toren dat zijn tegenstander nog wel even wou proberen.

Frans (9) kreeg een stukoffer tegen zich aan: 27. ... , Pf3+

28. gxf3, exf3. 29. Pd4, Dg5+. 30. Pg3, Lxg3. 31. Pxf3! en Frans heeft een stuk meer, al blijft het spannend met zo'n open koning.

Bleef een blik richting bord 3 nog over...

Dameoffer door Rudi!

Zojuist heeft Rudi met 21. exf6 een klap uitgedeeld. Harold mag niet op e2 pakken, want dan komt pardoes Lxh7+ en fxg7 mat!

En toch, zowaar kan zwart hier voordeel pakken met 21., gxf6. Pointe is dat nu de dame wél weg moet, en dan het paard op g5 hangt. Wit heeft geen aanval, omdat in die variant zwarts d-pion blijft staan en zo de loper op b1 koest houdt.

Harold lijkt de klap niet helemaal te verwerken en slaat met zijn loper op f6. Daarbij staat hij een stuk achter – helaas tijdelijk. De witte stukken staan niet helemaal lekker. Rudi moet nu met weinig tijd koorddansen wil hij hier met miniem voordeel uit komen, waar zwart weinig verkeerd kan doen. De engine vindt dat misschien gunstig, maar schaken werkt toch anders. Rudi blijft met een d-pion minder zitten. Pech, want zo'n dameoffer gun je meer.

Mart (2) heeft een goed paard en een mooie a-lijn, maar het is lastig daar iets van te maken:

Zijn beste kans was hier 25. ..., Dd4. Wit kan geen Ta1 spelen vanwege Pxf2; wits toren op f1 kan niet de onderste rij dekken én verdedigen tegen stikmat. Ook staat zwarts toren op a4 goed om pionnen aan te vallen. Wit kan niet echt iets terugdoen: 26. Db2, Pc3. 27. Tbc1, Pxe2+. 28. Dxe2 en nu zijn er geen stukken meer over om pion b4 te dekken. Of 26. Dc2, Tfa8 en de witte torens zijn te druk bezig om b4 en f2 te dekken.

Moeilijk te zien, want op d4 doet de dame heel weinig meer dan op a7. Mart koos om zijn a-lijn uit te bouwen met 25. ..., Ta2 en dan de andere toren naar a8. Daar kan wit net iets taaier verdedigen, zeker als die Frans Cuijpers heet. Daar waar Marts a-lijn niet uitbetaalde zou Wit zelfs nog een leuk eindspelletje kunnen krijgen als zwart niet gauw afruilt. Zo ging het; een solide remise voor Mart tegen niet de minste IM.

Frans (9) heeft een stuk meer, maar zwarts aanval schud je niet zomaar af. Frans koopt zichzelf uit met een kwaliteit, maar Rhys blijft energiek druk zetten. Wit heeft de dames nodig om zijn d-pion gevaarlijk te laten worden, maar met zo'n open koning moet je dat wel heel zeker weten. Met enkele seconden op zet 40 kiest Frans voor dameruil.

Helaas gaat nu ook de witte d-pion verloren. Toch? De engine vindt hier het onmogelijke 43. Le5!! Als zwart die slaat, dan komt Pe5 een toren aanvallen. Bovendien zal die vanuit f7 naar zowel d6 als d8 kijken. Zwart mag dus niet slaan.

Maar een mens op zet 43 is geen engine, en Frans het natuurlijke 43. Ke3. Daarna is Wit uitgepraat, en mag Zwart zelfs kijken of de extra pionnen iets opleveren. Dat is nogal een psychologische omschakeling, waar een engine niet moeilijk over doet. Rhys lijkt opgelucht en accepteert de vrede al snel.

De genoemde pech voor Rudi (3) houdt niet op. Harold's pion op d3 is te machtig, en Rudi laat een klein spektakel toe in de hoop op een vesting:

45. ..., Txe3. Die mag je niet pakken vanwege de rennende d-pion. 46. Txc3, d2. 47. Txe3, d1D. Als we nou van beiden g- en h-pion wegnemen, dan kan wit remise houden. Maar mét kan zwart dreigen het materiaal terug te geven voor een winnend eindspel. Rudi probeerde Harold nog tot pionnenruil uit te lokken, maar ineens werd zijn toren gevorkt.

Thomas (5) en Wiggert hebben een dikke 40 zetten gedaan in eindspel van T+L vs T+L. Wiggert drukt handig, en hij weet Thomas los te worstelen van pion e4.

Eindelijk valt het doek: 62. ..., Txe4+? Maar dat was een val die Thomas nog had! Slaan met de loper is beter, en dan kun je nog wel een zetje of 50-60 proberen met zwart.

Waarom werkt slaan met de toren dan niet? 63. Kf2, Lh3. 64. Te1 en zwart moet torens ruilen of pion e5 teruggeven. Wiggert kiest om torens te ruilen en drukt wits koning naar e1. Thomas vindt het prima; die koning blijft op e1 zitten en Wit blijft loperzetten doen. Wiggert ziet meteen in een kans gemist te hebben en legt zich neer bij remise.

8-2 is de einduitslag:

	Krimpen aan den IJssel 1	Rating		Venlo 1	Rating	Ronde 4
	Kuijf, M.N. (Rini)	2346		Nabuurs, J. (Joep)	2309	1 - 0
	Cuijpers, F.A. (Frans)	2400		Nabuurs, M. (Mart)	2301	½ - ½
	Dijk van, H. (Harold)	2261		Gool van, R. (Rudi)	2169	1 - 0
	Arnold, F.D.D. (Frieda)	1826		NO	0	1R - 0R
	Pols, W. (Wiggert)	2198		Neuer, T. (Thomas)	2057	½ - ½
	Bakija, A. (Alan)	2029		NO	0	1R - 0R
	Besseling, M.T. (Michiel)	2119		Fehmer, C. (Carsten)	2119	½ - ½
	Tabak, S.R. (Stefan)	2122		Schoeber, P. (Peter)	1906	1 - 0
	Arnold, R.N.R. (Rhys)	1968		Mertens, F.P.W.M. (Frans)	1944	½ - ½
	Werksma, A. (Arie)	2200		Hovens, G. (Geert)	1857	1 - 0
	Gemiddelde Rating:	2147		Gemiddelde Rating:	2083	8-2

Bij deze tabel wil ik even een mogelijk misverstand in de kiem smoren. De lezer zal het net zoals mij opvallen dat de lege borden wel erg fortuinlijk vallen voor Krimpen nadat ik hen gewaarschuwd had, met zelfs een invaller op bord 4. Wat was er gebeurd?

Ik heb het de dag na de wedstrijd hier met Krimpener teamcaptain Stefan Tabak over gehad. Hij dacht eerst helemaal niet aan normkansen, maar toen ik erover begon ging dat toch in zijn hoofd zitten. Omdat de wedstrijd moet beginnen, heb je dan drie minuten om een beslissing te nemen. Stefan, die volgens zijn eigen planning aan bord 4 zat, besloot theoretische normkansen niet bij voorbaat weg te gooien, en ruilde met invaller Frieda. Verder geen wijzigingen. Ik laat veel context weg, maar ik kan vertellen een zeer aangenaam gesprek met Stefan gehad te hebben, en ik geloof in zijn oprechtheid en sportiviteit.

Het heeft mij wel aan het denken gezet. Het melden van lege borden is nogal een kwetsbaarheid. Nou heeft Venlo de reputatie een hoffelijke vereniging te zijn, en dat waardeer ik ook sterk. In mijn gedachten lopen diverse constructies om wat minder kwetsbaar te zijn, waarbij je nog wel normkansen beschermt.

Ten slotte nog de blik vooruit:

Team	MP	BP	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Vianen/DVP 1	8	29.5	X	-	-	-	-	6	8½	5½	-	9½
2. HMC Den Bosch 1	8	27	-	X	5½	6½	-	-	-	-	7	8
3. DSC Delft 1	6	22.5	-	4½	X	-	-	-	6	-	5½	6½
4. DD 1	6	21.5	-	3½	-	X	-	-	5½	5½	7	-
5. Krimpen aan den IJssel 1	5	23	-	-	-	-	X	8	4	5	6	-
6. Venlo 1	4	19.5	4	-	-	-	2	X	-	6½	-	7
7. Voorschoten 1	2	16	1½	-	4	4½	6	-	X	-	-	-
8. Paul Keres 2	1	17.5	4½	-	-	4½	5	3½	-	X	-	-
9. UVS 1	0	14.5	-	3	4½	3	4	-	-	-	X	-
10. Spijkenisse 1	0	9	½	2	3½	-	-	3	-	-	-	X

Voor Venlo is er geen man overboord. De komende drie wedstrijden zijn tegen de teams boven ons. Daar gaan we sporadische kansen willen pakken, terwijl onderin het schema men elkaar gaat treffen. De laatste twee rondes zien we dan wel hoe de vlag erbij hangt.